

elkerülhetetlen tölire való elfedés csakis ezen rendszer mellett lesz könnyen és biztosan végrehajtható.

A szüret idején október közepe, november közepe van felemelve, azonban többnyire október végére, nem ritkán november elejére teszik; sokan a dör beálltát várják meg. A szőlő lebegőzése nagyon el van terjedve, viszont a szőlőmalmok alkalmazása kevésbé és miglen majdnem mindenütt sajtolnak, találkozik még itt ott „conservatív” termelő, kinél a „taposás” divik. A szőlő levét nagyon különféle képen kezelik, némely termelőnél a sajtóból azonnal a hordóba kerül, miglen mások azt 6. 12. 24. 36. 48 óráig hagyják a hénján, vagy pedig az erjedés megkezdéséig, sőt 3—4 napig is. Sietünk megemlíteni, hogy legkiválóbb termelőink ríeslinget vagy az erjedés beálltáig, vagy 12—24 óráig nyugtatják a hénján és minután erjesztő kamara vagy hasonló féle fűthető helyiség, csak a legkritikább esetben fordul elő, az erjedés a pinczében többnyire zárt edényben megy végbe, de a kutyogató dugónak és erjesztő csőnek sűrű alkalmazása talál.

(Folyt. köv.)

— Beszélgetés Haymerle vel. Haymerle báró, a jövő külügyminisztert Milánóban meglátogatta a „Pungolo” egyik szerkesztője. Haymerle ez alkalommal nyilatkozott az Ausztria-Magyarország és Olaszország közti viszonyokról.

Az esemény, — mondá Haymerle — melyek bizonyos nyugtalanságot keltettek, nagyon tulzoltak. — Azon tény, hogy Bismarck herceg Bécsben tartozkodása alatt nem látogatta meg az olasz követet, az osztrák kormánytól távol áll. Az „Italice res” röpiratot az által igazolta, hogy Ausztria katonái attachéjának jelentést kellett tennie tervekénységről és tapasztalatairól. — Midőn a „Pungolo” szerkesztője a beszédet átvitte az „Italia irritantára” és hangzottatta az olaszok azon óhaját, hogy „ujra” szeretnék birni Trentinot és Triestet, Haymerle megjegyzi, hogy mindenekelőtt le kell mondaní e szóról „ujra”, mert e tartományok soha sem voltak Olaszország birtokában. A nyelveyeségre vonatkozó argumentum sem vehető komolyan. Olaszországnak meg kell őriznie egységet és mindkettőnek, Olaszországnak mint Ausztriának békére van szüksége. Az olasz miniszterium magatartása — végző Haymerle — loyális és a mi őt magát illeti, azt hiszi, hogy a béke meg fog őriztetni.

— A szabadelvű párt kijelölő bizottsága, mint a „P. Lloyd”-ban olvassuk, multipónteken egyhangulag elhatározta, hogy a pénzügyi bizottságba való beválasztásra Széll Kálmán volt pénzügyminisztert is javaslatba hozza. A kormány kijelenté, hogy e javaslattal föltétlenül egyetért, s azonnal távirati kérdést intéztek Széll urhoz: hajlandó-e elfogadni a választást. Széll ur ugyanily uton azt válaszolá, hogy későzni az iránta tanusított figyelmet, de a mig személyesen ide nem érkezik, nem kíván valamely bizottságba beválasztatni. E válasz folyán Széll jelöltségét el ejtették s őt erről egy igen szívélyes hangú táviratban értesítették.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése oct. 6.

Elnök bemutatja Kende Kanut kérvényét, a melyben előadja, hogy mivel azon kormánybiztosi állása, melyet egy visszabélyező társulatnál már huzamos idő óta elfoglalni szerencsés, nem vette idejét annyira igénybe, hogy e miatt a képviselői állásból folyó kötelezettségeinek meg nem felelhetett volna, nem tartotta eddig szükségesnek a háztól szabadságidőt kérni.

Minthogy azonban a képviselőház legközelebbi ülésén ez irányban az ide vonatkozó törvényre való hivatkozással felszólalás történt, az iránt esedezik, hogy részére kormánybiztosi működése tartamára a képviselőháztól távolléti engedélyt eszközöljenek ki.

Madarász József az összeférketlenségi törvény rendelkezéit megtartatni akarja. Minthogy Kene Kanut felolvasott kérvényből nem vette ki azt, hogy mikor nevezetett ki kormánybiztosnak, ennőfogva arra kéri a házat, hogy mindaddig az engedély ne adassék meg, mig a ház elnöke föl nem szőlítja arra, hogy — és ez legyen a többi kormánybiztosra is irányadó — jelöljem azt az időpontot, mikor nevezetett ki kormánybiztossá. (Helyeslés.) Ha ez megtörtént t. ház, akkor lesz a háznak kötelessége a törvény értelmében vagy megadni az engedélyt, ha nem mult el az év, vagyha már elmúlt és a dolog a háznak nem jelentetett be, az összeférketlenségi bizottságnak lesz hivatása ez iránt jelentést tenni a háznak. (Ugy van! a szélső bal felől.)

Elnök kimondja, hogy Kende Kanut képviselő általa fel fog szőlíttatni, jelölje meg az időpontot, a mikor kir. biztossá kinevezetett, (Felkiáltások a szélső bal felől: A többiek is! Azok is, a kik a mult ülésben kaptak szabadságot!)

Irányi Dániel azt gondolja, hogy nemcsak Kende Kanut, hanem általában mindazokra, a kik kormánybiztosi minőségben működnek, ki kell mondani azon határozatot, hogy mikor szar-

badságotlást kérnek, nyuttal jelöljék meg a napot, melyen kormánybiztosokká kinevezettek. Ez áll azon t. tagtársainkra is, a kik miup bejelentették, hogy ők kormánybiztosokká vannak kinevezve, és kik ennőfogva kérték a házat, hogy nekik szabadságot adni méltóztassék. (Helyeslés a szélsőbal felől.)

Elnök azt látva, hogy a képviselők azelőtörjesztést helyeslik, a mult ülésben szabadságot kapott képviselőkhez ily irányu felszólítást fog intézni, s minden ilyen esetet evidentiában tartani. (Helyeslés.)

Emmer Kornél az állandó igazoló bizottság előadója jelenti, hogy Rakovszky Géza képviselőnek megbízó levelét megvizsgálván, azt kifogástalannak találta.

Elnök: Ennőfogva Rakovszky Géza, Trencsénmegye Trencsén kerületi képviselő, a szabályszerű 30 nap fentartásával igazolt képviselőnek nyilvánították.

Következik a napirend: az alelnök választása, még pedig legelőször az első alelnök választása.

A névjegyzéket felolvassák a jegyzők és a felhívott képviselők beadják szavazataikat, melyek még az ülés alatt az elnök által a ház színe előtt összeszámoltattak.

Az igazolt képviselők száma 440; ezek közül beadta szavazatát 219, elnök nem szavazott, távol volt 190 képviselő. A szavazatok ekkép nyilvánultak: Kemény János báró kapott 147 szavazatot, Lükő Géza 30, Szontágh Pál 13, Bakay Nándor, Királyi Pál, Irányi Dániel egy-egy szavazatt.

Ennő fogva Kemény János b. választatot meg első alelnökkül. (Éljenzés.)

Következett a szavazás a második alelnökre beadott 202 szavazat, távol volt 207 képviselő. A szavazatok ekkép oszlottak meg: Szontágh Pál kapott 150, Lükő Géza 13, üres volt 31 szavazat lap; a többi szavazat egyesek közt megoszott. Ennőfogva második alelnökkül Szontágh Pál választott meg.

Következett a háznapra és hat jegyzőre a szavazás. A ház ennek megejtése előtt elhatározta, hogy a jegyzőkre beadott szavazatokat nem mint eddig a korjegyzők, hanem az eddigi jegyzők olvassák össze.

Összesen beadott 167 szavazat, elnök nem szavazott, távol volt 278. A szavazatok ekkép nyilvánultak: Antal Gyula kapott 157, Baross Gábor 153, Böthly Algernon 153, Márkus István 152, Mednyánszky Árpád b. 144, Rubidő Zichy Rezső 151, Molnár Aladár 78 szavazatot. — A többi szavazatok megoszottak, Duka Ferencz, Szájbély Antal, Kende Tibor közt.

Ennőfogva az első hat megválasztottak nyilvánították.

A háznapgyi tisztségre beadott 189 szavazat. Megválasztott 163 szavazattal Kovács László. A többi szavazat megoszott.

Szontágh Pál (nógrádi) alelnök: A mályen t. képviselőház /szavazattal nyilvánult akaratának — mely szerint eugom egyik alelnökének megválasztani méltóztotat — hódolva s annak kötelességszerűen engedve, ezért hálás köszönetemet fejezem ki.

Kijelentem, hogy ezen rám ruházott tisztséggel járó kötelességeket eröm és tehetségemhez képest teljesíteni igyekezní fogok.

Ha — mint tartok tőle — az akarat és szándék komolysággal nalam az erő és tehetség összehangzó nem volna, a tisztelt ház elnökségeért esedezem és egyszersmind egy magamat, mint az ujonnan választott tisztársaimat kegyeibe ajánlom. (Éljenzés.)

Ezután az elnök hozzá fog a ház kilenc oszáljának kísorsolásához.

AZ ERD. GAZDASÁGI EGYLET V-ik vándorgyűlése.

S.-Szent-György, 1879. oct. 3.

(Vége.)

Gamauf Vilmos titkár ezután felolvasta azon javaslatokat, melyeket a Tordán tartott utolsó vándorgyűlés hozott.

Több pontnál történt eszmecsere; így azon propositió, hogy a buza ezután ne együttesen bocsáttassék verseny alá, el lett vetve Tisza László és Timár K. felszólalásai után, a kik az eddigi gyakorlathoz híven, a viláfgoralmi versenyképességet tarták ez irányban mérvadónak.

Hosszasabb megbeszélés tárgyál szolgált még azon javaslat is, mely szerint a vidéki kiszálló bizottságok egy-két nappal a vándorgyűlés előtt szálljanak ki, hogy így behatósban végezhessék azok szemléjét. Pávai Vajna Elek ezt költségessége miatt nem tartotta lehetségesnek, mig Timár Károly a távolabbi vendégek érdekében javasolta az eddigi szokás szerint való eljárást, minthogy azok a bizottságok nem megbíráls, hanem tanulmányozás végett szállnak ki.

Azután Szabó József alelnök a székesfehérvári országos kiállítás által hozott határozatokat ismertette, a mi közben hosszabb vita fejlődött a második pont felett, mely azzal ért véget, hogy Potsa József főispán ur elnöklele alatt Timár Károly, Vörös Sándor, Mikó Bálint és Pávai Vajna Elek t. g. k. álló bizottság küldetett ki ezen határozatok tanulmányozására és viszonyainkhoz való alkalmazhatóságának megállapítására.

A gyűlés vezetővel Tisza László, Potsa József főispán és számos egyetli tag kíséretében a „Bazár”-ban elhelyezett terménytárlat megnyitására siettek, a hol gróf Kálnoky Pál és gróf Schweinitz Gyula, a kiállítás rendező bizottság elnökei fogadták. Gróf Kálnoky szívélyesen üdvözlén Tiszát, felkérte őt a kiállítás megnyitására. Tisza László az ügy érdekében köszönetét fejezte ki a kiállítási bizottságnak tevékenységéért s örömet a felett, hogy oly férfiak intézik hozzá a felszólítást, a kikkel együtt küzdeni a haza jólétének emelésére mindig szerencsésnek tartott. Azután megtekintették az egyes termeket, megelégedésüket fejezte ki az eredmény felett. Ez alatt osztotta ki az állattárlatot bíráló bizottság a jutalmakat.

Két óraker a Blaskó féle vendéglőben nagy látogatottságnak örvendő közepéből volt azamos felkösöntéssel.

A kiállítás.

október 4.

I.

A háziipar-tárlat.

A házi-ipar-tárlat a szövő-tanműhely bárom tágas termében volt elhelyezve. A belsőt nem csak a sokaság, a különféleség lepte meg, hanem különösen kellemesen hatott a kiállított háziipar-cikkiek szépsége. Meg kell adnunk, hogy e kiállítás minden várakozásunkat felülmuta. Be volt itt mutatva a helybeli szövő-tanműhely készítményei közül igen sok új és érdekes tárgy; be volt mutatva a tulajdonképeni házi-szövetipar és gyönyörű példányokat láttunk a női munkákból.

Az első teremben, mint már említett, a szövő-tanműhely kiállítás volt elhelyezve. Meglepett ügyességgel, sok csinnal és teljes figyelemmel van rendezve. A szorgalmas szövő leányok neveivel, kiket korábbi kiállítások alkalmával gyakrabban megemlítettünk, itt is találkoztunk.

Mint meglepő újdonságokat, megemlítettük a szövő tanműhely által készített széky szöttekötényeket, asztalneműeket és gyermek-kötényeket.

A második teremben többféle nemű és a házi szövő ipar remek példányai vannak kiállítva. Révay Biri többféle szötményt állított ki, melyek sajátkezűleg mosattak, sajátkezűleg vannak fonva, festve és szőve. Vitályos Gáborné Értfalváró csinos mustráj szép házi szöttekötet mutatott be. A szentkatolnai kis gazdasági kör is utánzásra méltó jelelt adta a házi-ipar iránti érdeklődésének, sokféle cikkiket küldött be inkább a házi szöttek közt, ezek között Deák Lajosnénak, Debreczeni Albertnének tömött és tiszta munkáit említettük meg. Béli Tivadarnának Bodoláról gyönyörű asztalneműt láttuk itt melyek Bodolán természetelt selyemből vannak valódi művészettel szőve. Ezen asztalneműek csinoságuknál és szépségükénél fogva méltó feltűnést keltettek. Kár, hogy nem olvashattuk a feliratot az illető szövő-gyár nevét is, hol e becses cikket készítették. Mindjárt mellette Boda Samu nagyjaitai tanítótól vannak kiállítva sokféle színű selyem gubók és egy ügyesen lefejtett selyem maring, melyek sok utánjárásról és gondos munkáról tanuszkodnak. Péter Józsefnek egy, szinre nézve nem a legszerencsésében választott ingnek és lepedőnek való házi szöttek kartont állított ki; Csusz Tamásné szöttek asztalneműi, melyek saját természetmennyéből szöttek, ugy a szövés tisztasága, mint formai csinosasága folytán is dícséretet érdemelnek.

A tulajdonképeni ipar mert nem is volt e kiállítás czélja — csak nagyon kevés mértékben volt képviselve. Szép kikészített bork, kis bundák (koszok) voltak láthatók, az utóbbiak Kézi-Vásárhelyről; a fűtőruhákat Kovács Gábor sepei-szentgyörgyi szabó állította ki, egy teljes öltözetet nagyon szép és tartós hosi szöttekből.

A tulajdonképeni „székely szöttek” ezen a részen vannak csoportosítva.

A harmadik terembe vezető ajtó között Bodoláról Jakab Berta gyönyörű kivarrott asztalterítője pompázott. A remek mű mindenki figyelmét magára vona. Benn a teremben a diszunkák voltak elhelyezve.

Általában ezen kiállítás egyike volt azoknak, melyeket csak nagyon ritkán lehet látni s melyek különösen Háromszék megye nőinek becsületére váltak. A szorgalom és természetes ügyesség produktumai oly szépek voltak, hogy tanuságot meríthetett belőle minden idegen látogató.

„N—e”

A székely-udvarhelyi szekérverseny 1879. október 5-én.

Udvarhelymegye lőtenyész-bizottmánya az előre kihirdetett szekérversenyt igen szép eredménnyel tartotta meg. Ezen verseny kezdeményezése, berendezése- és végrehajtása körül nagy elismerés illeti meg, a lőtenyész-bizottmány elnökét méltóságos Gyárfás Domokos urat. A verseny ezen a vidéken első kísérlet lévén, nagy érdeklődést és részvétet keltett fel a közönségben. Jelen volt a megyének egész értelmisége, a távolból báró Szentkereszty Sigmund családjával és báró Bánffy Ernő. A versenypálya a város felső végéről Márcfalva felé elvonuló állami útra lőn áthelyezve, hol a néző közönség ezerei és az útazó fuvarosok között a forgalom szabadságát a megye alispán-

jának rendőri intézkedései igen jó eredménnyel biztosították.

A verseny lefolyása:

Elnök: Gyárfás Domokos lőt. liz. elnök. Pályabírák: Daniel Gábor főispán, Ugron Lázár, br. Gamera Gusztáv, br. Bánfy Ernő, Simén György, Schmachel Todor főhadnagy.

Indítók: dr. Török Albert, Ugron G. bor. Órbírák az első fordulónál: Ugron Gáspár, br. Orbán Ottó.

Órbírák a második fordulónál: Jakab Gyula, Lukács István.

Rendezők: Gyárfás Endre, Ugron Ákos, br. Kemény Béla, Pálfi Dénes, Elekes Károly, Szabó Károly, Solymosi János.

Pályázó szekereken ellenőrző biztosok: Macskási István huszár hadnagy, báró Gamera Oszkár, Soós Károly, Ferenczi Károly, Tamás Pál, Lukács Domokos, Szabó István, ifj. Kovács Domokos, Varga Sigmund, Solymosi Lajos, Solymosi Endre, Jakabházy István, Sebesi Géza.

Szekér felügyelő: Sebesi Károly. Titkár: Szentkirályi Árpád.

Indítás negyed óra közönként történik: I. Ügető szekérverseny nemesített lóval, távolság 8 kilométer, első díj 150 frt, második díj 100 forint, harmadik díj 25 forint, tét és bánat összeg.

Nevezve voltak és tényleg versenyre bocsáttattak:

a.) Böjty Sándor két pej kanczaja megfutotta a pályát 27 p. 12 mp. alatt.

b.) Dr. Lengyel Gyula erdélyi faj 8 éves két sárga hereltje megfutotta a pályát 22 perc 26 másodperc alatt (nyerte az első díjat, 150 forintot).

c.) Br. Szentkereszty Pál két félvér kanczaja megfutotta a pályát 23 perc 53 másodperc alatt (nyerte a második díjat 100 frt).

d.) Br. Szentkereszty Pál két fekete kanczaja (ponny) megfutotta a pályát 23 perc, 56 másodperc alatt (nyerte a 25 frt tét és bánatot.)

Gróf Haller János két félvér 15 m. kanczaja nevezve volt, de bánat mellett vissza vonatott.

II. Szekérverseny székely lóval — ügetés nem kötelező, távolság 16 kilométer, pályázhat 14 m. 2 vonalnál nem magasabb székely ló; első díj 100 frt, második díj 60 frt, harmadik díj 40 forint. — Ezen versenyek czélja kizárólag a székely ló kitarthatóságának megősmertetése.

Nevezve voltak és tényleg versenyre bocsáttattak:

1. Ugron Gáspár udvarhelymegyei bikfalvi lakos) két fekete paripája megfutotta a pályát 49 perc alatt.

2. Agh Mihály (udvarhelym. sz. ábrabámi lakos) két sötét faj kanczaja megfutotta a pályát 42 p. 25 mp. alatt (nyerte az első díjat, 100 frt.)

3. Jakab Ferencz (udvarhely városi lakos) két sárga paripája megfutotta a pályát 48 perc 50 másodperc alatt (osztozott a harmadik díjban.)

4) Szilágyi Ferencz (Udvarhelym. Bethlenfalvi lakos) két pej paripája megfutotta a pályát 49 p. 30 mp. alatt.

5) Jakocs Imre (Udvarhelym. Zetelaki lakos) két barna paripája megfutotta a pályát 54 p. 57 mp. alatt.

6) Ifj. Foris Mózes (Udvarhelym. Kénosi lakos) két sötét szürke paripája megfutotta a pályát 55 p. 6 mp. alatt.

7) Pap József (Udvarhelyvárosi lakos) két szürke paripája megfutotta a pályát 48 p. 50 mp. alatt (osztozott a harmadik díjban.)

8) Pap József (Udvarhely városi lakos) két szürke paripája megfutotta a pályát 43 p. 20 mp. alatt (nyerte a második díjat 60 frt.)

9) Sebestyén Mózes (Udvarhelym. Zetelaki lakos) két fekete paripája megfutotta a pályát 48 p. 53 mp. alatt.

Pap Józsefnek nevezve volt két pejaripája, mivel 14 m. 3 czol magas volt, a versenytől kizáratták. A harmadik díjat 40 frt összeget pedig a 3-ik és 7-ik szám alatti versenyzők, mivel egy-zerre értek be, megosztották a pályabírák határozata szerint.

Tekintettel arra, hogy ezen versenynek 16 kilométerre terjedő szokatlan nagy távolságát, 14 m. 2 czollnál nem nagyobb és hasonló czélra, nem oszkoztott lovak 42 perc 25 mp. és 55 p. 6 mp. terjedő idő alatt futották be, és hogy különösen Agh Mihály lovai 42 perc 25 m.-percczel nyertek el az első díjat; az eredmény nemcsak kielégítő, hanem kitűnőnek is nevezhető, s ha sikerülne egy pár év folyama alatt ezen szekérversenyt folytatni a mostani minden előkészület nélkülözö kísérletnél meglepőbb eredményt lehetne székely lovainkkal felmutatni.

Ezt is köszönjük br. Kemény Gábor miniszter ur 6 nagyméltóságának, ki szíves volt a megye lőtenyész-bizottmányát Gyárfás Domokos elnök közbenjárása folytán a verseny létesítésében hathatósan támogatni.

A versenyt délután 3 óraker egy csinosan berendezett bankete követte, hol az egész nagy és diszes társaság vidám zene mellett zárta be a mai fontos nap eseményeit.

Sz.-Udvarhely, október 6 dikán 1879.

X.

Lapszemle.

Az „Egyetértés” szerint holnap ülegybe az osztrák reichsrath. Az első ilyen testület, mely az osztrák népek képviselését teljes számban magában foglalja. A duzzogó nemzetiségek és felforgató pártok azért jelennek meg teljes számban az osztrák parlamentarismus küzdelemben, mert észrevették az alkotmányt fentartó tényezők bomlását. Elérkezettnek látták az időt, hol magából a reichsrathból folytathatják a legsikeresebb harcot az alkotmány uralma ellen. Nem mint hódoló kisebbség vonulnak ők be a Schottenthor kapuin, meghajolva az alkotmány elismerésének caudiumi jára alatt, de mint diadalmas többség. Vajjon hol fog hát nyugodni a valódi parlamentarialis hatalom? A kormányon-e vagy az új többségen? Az előbbi fogja-e irányozni az utóbbit vagy megfordítva? Minden arra mutat, hogy a többség önálló hatalmul fog fellépni, vagy saját bolyegét fogja a jelenlegi kormányra rányomni.

Az „Ellenőr” szerint: Andrassy törökellenes, az ottomán birodalom megsemmisítésére irányuló keleti politikájának mindig több és több gyümölcse terem. Ez a politika nemcsak azon eredményre vezetett, hogy a porta megkötötte a conventiót s csapataink minden vérontás nélkül nyomultak be Nvvi-Bazárba, hanem még azt is felidőzte, hogy a szultán nagykövetség előtt óhaját fejezte ki egy osztrák-magyar-török szövetség létesítése iránt. Egy más versio szerint a szultán ez ügyben Ferencz József királynak levelet írt. Megtörtént-e az utóbbi dolog, nem tudjuk. De tény az, hogy a porta belátta, mennyire megfelel Törökország érdekeinek Ausztria-Magyarország keleti politikája. Az ellenzék három év óta panaszkodik, hogy Andrassy tönkretjuttatta, a muszkának kiszolgáltatta s feldarabolja Törökországot. Az események lesújtóbban még nem csafoltak meg vádat, s nem igazoltak fényesebben politikát.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. okt. 8.

— A városi bizottság tegnapelőtt (oct. 6.) befejezte pőnteken megkezdett közgyűlését. A bizottság először folytatta és bevégezte a nyugdíjszabályzat revisiójának tárgyalását. Lényeges elvi jelentőségű módosítások voltak a következők: A 15. §, mely szerint a nyugdíjak eddig utólagosan fizetettek, oda módosították, hogy jövőre a hónap 1-sején kapják a nyugdíjakat és perszójokat. Továbbá egy új §-ban megadották az u. n. haláleseti évenyedi illeték a nőtlenn elhalálozó tisztviselő utódainak is, a mi teljesen méltányos. Az özegek nyugdíjazására vonatkozó 19 §-t ugy szövegezte a bizottság, hogy az özegek nyugdíj fejében férje legutolsó rendes fizetésének egyharmadát kapja, akár teltleges szolgálat közben, akár nyugdíjas állapotban halt el a férj. Ezek a nevezetesebb változtatások, melyeknek tárgyalása után a közgyűlés két számadási ügyben szavazta meg a föltmentvényt a számadóknak. Ezután a tanács és pénzügyi szakosztály véleménye olvastatott föl a város pálinkakorsomárlási jogának haszonbérbevétele tárgyában Weisz Mór és társai részéről tett vállalat ajánlat fölött. E regálért Weisz Mór és társai (hat kolozsvári szeszgyáros) évenként 52000 frt haszonbért ajánlanak a hat évre akarják azt kivenni. Eddig a Sigmund testvérek tartották azt bírben, 6 év óta, és 66666 frt 67 kr fizettek évenként. Az új ajánlat szerint tehát a városi pénztár mintegy 15000 frtot vesztitne évenként e jövedelmi forrásnál. Mindazonáltal a pénzügyi szakosztály és tanács egyhangulag ajánlja a jelenkezett vállalkozóknak oda adni az ajánlott 52 ezer frt haszonbér mellett, miután kötszeri árverésre is csak ez az egyetlen ajánlat tétetett és mert 22 évi tapasztalat azt bizonyítja, hogy házi kezelés útján a javadalom mindig sokkalta kevesebbet jövedelmezett, mint haszonbérlet útján. A közgyűlés hasonló meggyőződést vezéreltetve, egyhangulag elfogadta a tett ajánlatot s esszerint 6 évig 1880 től kezdve Weisz Mór és társai fogják birni Kolozsvárt a kizárólagos pálinka regáléjogot. A közgyűlés végén dr. Haller Károly indítványt tesz, hogy a pályaudvarhoz vezető nagytávú gázvilágítással látassék el. Közgyűlés az indítványt elfogadja s a szükséges munkálatok megtételét a tanácsra bizza. Végül a magyar nyelvű póttanfolyamra Kolozsvárra jött néptanítók számára eszközölt gyűjtésről tesz jelentést a főkapitány, mely szerint e czélra mintegy 30 frt gyűlt be adakozás útján. A tanács ajánlatára a közgyűlés kimondja, hogy ez összeg egyelőre a pénztár általa mint létét kezelendő. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— Nyilvános számadás. A kolozsvári nyomdász segélyegylet javára szeptember 27-én adott színházi előadás alkalmával, a jótékony cseleiránti tekintetből felülfizetni szívesek voltak: K. Papp Miklós 5 frt, Békésy Károly 5 frt, Nagy Péter ev. ref. püspök 3 frt, Szabó Sámuel 2 frt, Bokros Elek 2 frt, Steiu Gábor 1 frt, Bodor Antal 1 frt, Váradi Károly 1 frt, Pongrácz Antal 1 frt, Bánfy Vitalis 40 kr, Szász Béla 40 kr, Hőgyes Endre 20 kr, Endes Dániel 50 kr, Egy lelkész 20 kr, Szupjár István 30 kr, Kiss József 30 kr. Összesen: 23 frt 30 kr. — Ezzel hozzáadva az előadás tiszta jövedelmének fele részét 56 frt 19

krt tesz az egész jövedelem 79 frt 49 krt. Fogadják e helyen a negyedik választmány, hogy jóra törekvő együletünket pártfogolni méltóztatott, s a t. felülfizetők szives áldozatkész-ségükért hálás köszönetünket. A kolozsvári nyomdász segélyező-egylet nevében Burckhardt Ágoston, elnök. Hantz Gyula, jegyző.

— **Justusnak** az „Egyesült erdélyi takarékpénztár” czáfolatára tegnap adott válaszára Korbuly Bogdán úrtól mai számunkból elkésett nyilatkozatát vettünk.

— **A „Magyar Polgár”** azon híre, mely szerint b. Bánffy Dezső belügyminiszeri államtitkárnak van kiszemelve, a „Bud. Corr.” értesítő löse szerint teljesen alaptalan.

— **Hymen.** Andrásovics Lajos fiatal kereskedő szombaton tartotta esküvőjét Turner Ágnes kisasszonnyal; Kornéli János pénzügyi számtiszt szép leányát: Jozefint pedig tegnap vezette oltárhoz Veszprémi Károly pénzügyi hivatalnok.

— **A „kolozsvári sakk-kör”** őszi versenye csütörtökön f. hó 9-én d. u. 5 órakor veszi kezdetét, mely már azért is érdekesnek ígérkezik lenni, mert a kör valamennyi ismert erősebb sakkistájára részt vesz benne. A versenyben részt venni öhajti tagok jegése a megkezdésig jelentkezhetnek a kör helyiségében, a hol is a pályázati feltételek és versenyszabályok meg tudhatók. Pick Mór, titkár.

— **Az erdélyi** református egyházkerület november 2-án közgyűlést tart. Ennek tárgyaül br. Kemény Gábor főgondnok a következő tárgyakat tűzi ki: 1-ször középiskolánk tantervének módosítását tárgyzó javaslat; 2-or a konvent által általánosságban elfogadott „köznevelés és közoktatás szervezeteinek szabályzatát”-ra az egyházkerület észrevételeinek megállapítása; 3-or a bárdi Balázs alapítvány állására és kezelése módjaitra vonatkozó jelentés; 4-er a kepmegváltási alapoknak központi kezelés alá bocsátását tárgyzó indítvány.

— **Nagyezerben** város már elkészült jövő évi költségvetésével; e szerint 169.160 frt 63 kr bevétellel szemben 153.403 frt 52 s fél kr kiadás praelimináltatott. A 15.757 frt 10 s fél krnyi bevételi többletből 6662 frt 50 krnyi összeg a tisztviselők részére mint drágavárosi pótlék vételet előirányzatba. Boldog város, melynek mai nap még bevételi többlete van!

— **Egy hunyadmeggel** küldöttség fogadtatása Romániában. Régi öhajtsa lévén Hunyadmeggének és a szomszéd Romániának, hogy az u. n. Szarduk-szoroson át egy járható út létesíthető, többszöri sürgetésre végre elrendelte a közlekedési miniszter, hogy a Románia részéről már folyamatba tett munkálatok megtekintése végett a dévai kir. építészeti hivatal két közege kiszálljon. Ezen küldöttséghez csatlakoztak még Barcsay Kálmán alispán és Barcsay Árpád. A szomszédos Górsiu-megye prefektje jövedelre értesítve lévén e szándékról, a mint a küldöttség több órai hosszu lovaglás után a tulsó oldalon lévő Buliga nevű vámhivatalat megpillantotta, már el lehetett készülni, hogy ünnepélyes fogadtatásban fog részeseülni. A vámhivatal épületei román és magyar zászlókkal voltak fel díszítve, s az ott állomásozó egy század nemzetőrök tisztje kara teljes díszben az udvaron sáfálgatott, s a küldöttség megérkezésekor szivesen köszöntötte azt, a kiállított őr pedig katonásan tisztelgett. Nemsokára jóízű barátságos reggeli mellettült a társaság. Innen a tisztikar kíséretében a három órányi távolságra fekvő Hurecz községbe lovagolt a küldöttség, hol a prefect nevében a subprefect üdvözölte, mire az alispán román nyelven válaszolt. Itt négyfogatos kocsiba ültek az urak, s négy, egészen díszbe öltözött huszár kíséretében meg lehetős jó úton sebesen vágatva a 2 órai távolságra fekvő Turgu-Sily városkába értek, melynek határára újból egy lovas csendőrpáncosnok által fogadtattak. Ez vezette azután az érkezőket egy derék odaváló családnál számukra fentartott lakásig, hol a polgármester, számos tisztviselő és polgár siettel fogadtatásukra. A tisztelgések s kölcsönös bemutatások után a polgármester meghívása folytán ennek házához mentek ebédre, hol számos polgár és tisztviselő volt ott együtt. Lakoma közben a polgármester élénken megjelölt a pohárköszöntőt mondott a magyar királynak, a mit az alispán Károly fejedelemre román nyelven mondott köszöntéssel viszonzott, azon reményét fejezve ki, hogy a létesítendő új út újabb kapcsolatot a két egymásra utalt nemzet között, és a már átértett érdeklődés folytán a szomszédos barátság mihamarabb egy román részről országunkba teendő átrándulás által nyerend kifejezését. Másnap az igen értelmes, megnyerő modoru és kellemes külsejű prefectnél tisztelgett a küldöttség, melynek látogatását viszonzotta a prefect s lakomát adott tiszteletükre, melyen egy ezredes, s a hatósági személyek voltak jelen. Ebéd alatt a prefect királyi felségére emelt poharat, mit az alispán Károly fejedelemre mondott pohárköszöntéssel viszonzott. A küldöttség általában igen vig órákat töltött a városkában, megismerlőtte a törvényszéki épületet, az iskolákat s a legjobb bonyomással tört ismét baba.

— **Egy feltűnő bünyűgyi eset.** Gyulafejérvárról írják nekünk: Egy esetet közlök, melyet, ha regényben vagy szindarabban olvasnánk el, se bűnök; miuthogy azonban ezen különös lélektanilag felfoghatlan esemény közvetlen köz-

lében vagyunk, nem tehetünk egyebet, mint csak ámulunk, csodálkozunk felette. Ugyanis Cs. Béla előkelő állású, ezeltől több évvel egy háztulajdonos özvegy nőt vett el. A házasság szentségében élve, ezeltől 3—4 évvel egy fiatal nőt cselédséget fogadtak fel. Veronika azonban nemsokára több lett cselédnől, mert mint hivatalosan, bíróság meglett állapítva, második s voltaképpen első asszony lett a házban, és pedig a mint előadva lesz, a törvényes nő fardozásai folytán. A napokban bűnvizsgáló bíróság jelentést tett. hogy Cs. Bélánál szolgáló Veronika gyermekeket szült, azonban a házban csak Cs. Bélának, ki ekkor szintén lebetegedett, létezik gyermeke, tehát Veronika gyermekgyilkosságot követett el. A vizsgálát megindítottán, következő eredményt adta. Veronika a cseléd már három éve egy és ugyanazon szobában élt Cs. Béla és nejevel s ott köztük lakott, halt. Midőn Veronika a házhoz került, fogalma sem volt az életéről, Cs. Bélánál rábeszélése következtében azonban Cs. B.-val viszonyt kezdett. Tehát a házi nő saját férjének keresett s kötött tilos viszonyt. Veronikának e viszonyból háromgyermek született, de egyikről sem jött tudomás a külvilágba, mert, midőn Veronika anyának érzé magát, a házi nő mesterséges pótlásokkal szinlelte s mutogatta saját áldott állapotját. Ezen anyasági affectálás a hóapok előhaladatával mindinkább előtérbe nyomult. Mikor Veronika a cseléd lebetegedett, akkor őt az épület rejtett helyiségébe vitték s a házi asszony hirtelen ágyba fektette, a cseléd gyermekét magához tette s kihirdették a városban, hogy Cs. Béla né szerencsésen megszabadult a leány, máskor, hogy fia született. A szomszédok jött gratulálni, sőt előkelőbb társaság gyűlt össze az álbeteg ágyánál. Érdekes tudni, hogy az ismerősök összebeesélve jöttek a házhoz és titkon gyönyörködtek abban, mikép játsza az anya szerepet, az, ki más gyermekét szorítja kebléhez a nélkül, hogy táplálni tudná. Eljött a keresztelő, a csecsemő meg lett ajándékozva a keresztelés szentségével, mint Cs. Béla és neje törvényes magzatja. A matriculumba tehát hamis adatot adtak. Azonban az újszülött három gyermek mindenike rövid idő alatt elhalt. Azt állítják, az anyatej hiánya s különösen az anyjánál való tartása idejében kiállott táplálék nélkülsége elősegítette a kímulást. A vizsgálat befejeztétől, a kir. törvényszék a fentieket mind constátálva, bebizonyítva látta, de mindemellett a büntényt csak kihágásnak: a születés eltitkolása, az álszülési szinjátszó, a kerítés és a matriculumban kihágás állapítá meg és az ügyet elbíráls végett a helyi kir. járásbíróra bízta. Kíváncsiak vagyunk, hogy dönti el emez az ecclatás ügyet. Addig is azonban megfoghatlan lélektanilag problema marad az: mikép mehet egy nő szív azon lejtőre, hogy hitese férjét bűnös viszonyban elősegítse nem csak, de anyaságot szinleljen, s egy kínos comedien átmenetén még törvényesíttesse is az idegen magzatot? Mert megjegyzendő, hogy a férjnek hivatalán kívül semmije se volt, a nő volt a ház, vagyon. Azt is hitték, hogy a nő talán bűnös volna a gyermekek korai elhunytában, de a sarkitben a földből kiásott gyermek hivatalos boncolása mérgezést nem állapított meg. Érdekes az is, hogy a hitese nő mint siránkozott a tetemesen és a boncolásnál. De kérdés marad, vajlon nem az újdonszülöttnél felette szükséges első táplálás hiánya tette e romboló hatást, minthogy a csecsemőnek dajkát nem védő, az anyanya tartása nappalán át száraz ágya mellett? Valóban még az is fölfoghatlan, hogy Cs. Béla még mindig hivatalában van, sem az ő szegényérzete, sem az intézők erkölcsi érzelmek nem elég erős egy ily scandalum s büntény után elmaradhatlan közbüntetés előidézésére? Az ügynek teljes leírását a helyi törvényszék mint büntetőbírósnak 3264—1879. számú végzése, melyben a ténykörülmeny még világosabban van előadva, mint hogy azt itt, egy nyílt lapban előadni lehetne.

X.—Y.

— **A leendő** spanyol királyhoz hozomány, mint egy párisi lapnak távirják, a bécsi nemzeti bankban letéteményezett 29 millió franknyi összeg. Ezzel szemben arról tudósítanak Bécsből, hogy ott a nemzeti bankban egyetlen fillér sincs Mária Krisztina főhercegnő számára depozítálva.

— **XIII Leo** pápa életmódjáról a clericalis „Unita Cattolica” a következőket közli: A Pecci-ház régi szolgálja, Bossi Baldassane, ki már husz éve szolgálja a mostani pápát s ki most már az első komornok díszes állásáig emelkedett, nyitja ki reggeli 5 órakor a hálszobába ajtaját s kíván a pápának egy hangos „Bon giorno, Santità”-t (Jó reggelt, szentség!) A pápa ekkor már felkelt s néhány perc múlva elis végzi toilletjét, a mi IX. Piusnál óráig tartott. Akkor egy rövid imát mond; fél hatkor a házi kápolnába megy misét olvasni, melynél mindig egy áldozár segítkezik neki. Fél 9-kor reggelizik, elszi egy szivart s rövid kihalgatást ad. 9 órakor fogadja Nina bibornok államtitkár, vagy ennek helyettesét, ha ez távol van, s együtt dolgoznak egész 12 óráig, a kihallgatás idejéig. A pápa 3 órakor ebédel; rövid szunyókálás után ismét hozzául a dolgozó s dolgozik este 7 óráig. Ekkor jönnek a legbizalmasabb bibornokok, néhány jóbarát Perugiából s időről-időre majtlemoz a szentszéknél hitelesített követ. A társalgás a legtágabb körben foly egész az estebedig, mely után visszavonul a pápa magánlakosztályába, hol

újból kezdi a munkát s dolgozik késő éjjelig. Ha Bossi komornok látja, hogy a pápa eloltotta lámpáját, ő is aludni megy.

— **A muszka czárról,** ki eddigi hírek szerint Livádiában betegeskedett s erős ideggyalban szenvedett, most azt írják, hogy meg fogja látogatni a nagy hadgyakorlatokat, melyek Olessa mellett tartatnak. Onnan visszatér Livádiába, hol a császár, a készülékek szerint időre, még hosszabb ideig fog tartozkodni. Yaltába francia színtársulat hívatott, mely az udvar részére előadásokat adand.

— **Harmónoz megmérgezett ember.** Szörnyű szerencsétlenség történt Grenicse városában (Melitóppol kerület) a szept. 22-én tartott nagyvásár alkalmával. Egy korcsmáros valami régi hordóban talált sós halakat egymásra préselve. A korcsmáros eladta halait, minek következtében 30 ember, kik e halból ettek, egy órai szörnyű kínok után mérgezési tünetek között meghaltak. Nyolcz parasztot, három asszonyt és néhány gyermeket a vásárról hazatérőben lepett meg a szörnyű fájdalom, s ezek az uton egymásután haltak meg. Valószínűnek tartják, hogy a halak husában rothadás ntján keletkezett a habmég.

— **Ki lopta el a 10.000 márkot.** Nagyváradon elfogtak a nepokban egy Reidl József nevű tolvajt, ki vallomása szerint a múlt években számos lopást követett el Budapesten, Bécsben, Szegeden, Brassóban, Kolozsvárt és Oláhország több városában. Reidl Nagyváradon a rendőrség előtt, mint a „Bihar” írja, egy nevezetes tolvajlásról is vallomást tett, mely Pesten a múlt év karácsonyán történt s mely alkalommal egy sertéskereskedő 10.000 márkától fosztott meg. A tettes le volt ugyan akkor tartóztatva, de ismét szabadon bocsátott, s ezután magát békésen meghezva a lopott pénzen üzletet nyitott magának. Reidl boszúból fedezte fel a tettes nevét és jelenlegi tartózkodási helyét, mivel ez őt az orzott pénzből nem részesítette. A vallomás következtében intézkedés történt, hogy a mit sem sejtő bűnös azonnal elfogassék, a mi ezóta már valószínűleg meg is történt, s így remény van, hogy a 10.000 márkának jó része is megtalálható lesz a tolvajnál.

— **Egy mumia.** Párisban a múlt héten egy kuriozum s a maga nemében mindenesetre unicum került árverés alá, — egy montezuma mumija, akit a spanyol inquisitio a 16-ik század közepén elevenen bepalasztott. hogy éhhalálra vándoroljon ki az árnyékvilágba. Néhány évvel ez experimentáció után, 1580-ban kivették a sírjából s egy üvegsekénybe fektették, amelylyel együtt most 2375 frankon vette meg a londoni muzeum. A hulla korántsem néz ki undorítóan, tökéletesen hasonlít egy sárga fából faragott skelethez.

CSARNOK. Párisi krónika.

Taylor báró.

Taylor báró, ki nem rég halt meg Párisban s kinek temetése nagy pompával ment végbe, 1789-ben született.

Taylor báró működése előtt tréfásan kiparodiázták Racinnak egy híres költeményét, s azt mondták az istenről:

A kis madárkákát táplálja, szereti
S a költőket, írókat elveszni engedi.

A gunyversen kívül is kiterjesztették e panaszt Franciaországban, mindazokra nézve, kik a művészet és gondolat emberei közé tartoztak.

Folyton ismételték, hogy a szegénység szomorú balvégzetes társa a lángésznek, és hogy az írók és művészek, mind megannyi kitagadott gyermekei a sorsnak, mely megengedi ugyan nekik a dicőseget, de kénytelenül megtagadja tőlök a gazdagságot. És idézték, legsiralmasabb történeteket egész sereg költő, festész, zenész, színésznek, kik éltöket nyomorult hasznamszákon fejezték be, miután szegénység és nélkülözések közt töltötték azt el. Egy dal sokáig tartotta fenn magát, melyet mythologiai modorban így dudarozott a nép:

Pegasus lova csak arra való
Hogy segítse nagyjainkat czelhoz jutni

A kórházba vivén őket megpihenni.
És ez fájdalom, nagyon is gyakran igaz volt.

Taylor báró vállalta magára megmutatni, hogy igaztalanul vádolják a sorsot, és hogy inkább az illetők, mintsem a végzet hibájából történik, hogy többé-kevésbé félreismerve, néha a kórház elbagyottságában lehelik ki lelköket.

1890-ik évben léptette életbe Taylor báró üdvös művét, megállapítván a „drámai művészek társulatát”, melyre nézve nem kívánt egyebet a tagoktól, mint havonként 50 centime szerény összeg megtakarítását s a társulat pénztárába való pontos befizetését.

Hallják önök, 50 centime befizetését? mi csak nem semminek mondható havi bevételök mellett.

Nős! kevesebb, mint negyven év alatt e társulatnak van ma 102.000 frank [tisztá évi jövedelme több, mint 2 millióra menő tőke] ösz-

szegűjtve. A társulati tagoktól évenként közel 50,000 frankot vesz be.

Több nyugdíjat alapított, melyek egész sereg szerencsétlennek nyújtanak élelmet. A társulat gazdag, tekintélyes, tolyon gyarapszik.

Most már daczolhat minden bekövetkező eshetőségekkel.

Rendre-rendre aztán alapítottak a zeneművészek; a festészek, szobrászok, építészek, metszők, rajzölők, a feltalálók s képművészek és a köpezők tagjainak társulatai.

Ugyanez időben Taylor báró döntő befolyással volt az írók, a tudósok, a drámai zeneszerzők társaságainak megalakulására, melyek közvetlen hatáskörön kívül kezdtek megmozdulni.

S tudják-e önök mennyi vagyonnal rendelkeznek jelenleg e különböző társulatok?

Nem kevesebb mint 277,000 évi bevétellel s több mint 7 és fél millió frankból álló tőkéjök.

Tudják mennyire megy évenként a nyugdíjra és segélyre kiosztott összeg.

Közel 4 millióra.

Ilyen volt ez ember, és ezek művei!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás.

A kolozsvári Takarékpénztár részvény társulat 1879. szept. havi üzlet forgalma.

Bevétel:

289 betét után 62.983 frt 96 kr, visszafizetett váltók 188.008 frt 23 kr, Visszafizetett előlegek 5.360 frt — kr, visszafizetett jelzalog kölcsönök 20.000 frt — kr, befizetett kamatok váltó s előlegek után 4.130 frt 62 kr, illetékek 1.089 frt 78 kr, értékpapírok után befizetett kamat 2.430 frt — kr, jelzalog kölcsönök után befizetett kamat 3.182 frt 50 kr, házbér az intézet saját házai után 452 frt 50 kr, államilleték előlegek után 9 frt 95 kr.

Összesen 287.647 frt 54 kr.

Pénztári maradvány aug. 31-ről 246.144 frt 82 krajczár.

Főösszeg 533.792 frt 36 kr.

Kiadás:

Visszafizetett betétek s tőkésített kamat 224 tétel u. 74.045 frt 68 kr, betéti folyó kamatokra 106 frt 98 kr, leszámított váltókra 170.923 frt 23 kr, előlegek értékpapírokra 2.075 frt — kr, jelzalog kölcsönökre 800 frt — kr, értékpapírok vételére 100.500 frt — kr, értékpapírok után kifizetett kamatokra 1.879 frt 16 kr, tisztifizetésekre 806 frt 66 kr, napi biztos díjakra 100 frt — kr, aprólékos költség az intézet saját házainál 14 frt — kr, bilyeg illeték betéti kamatok után 3 frt 21 kr, államilleték előlegek után 4 frt 95 kr.

Összesen 351.258 frt 87 kr.

Pénztári maradvány szept. 3-án 182.533 frt 49 kr.

Főösszeg 533.792 frt 36 kr.

Kolozsvárt, 1879, szept. 30.

Kimutatás.

A kolozsvári iparosok hitel szövetsége 1879. sept. havi forgalmáról.

Bevétel:

Augusztus haváról kész pénz áthozatal 4.786 frt 77 kr, betétekből 5.497 frt 42 kr, váltó visszafizetésekre 38.770 frt — kr, 6 1/2 % kamatra 788 frt 35 kr, feldijban 269 frt 74 kr, késedelmi kamatra 129 frt — kr, házbérbe 6 frt — kr, könyvdíjba 3 frt — kr, bilyeg díjban 45 frt 65 krajczár.

Összesen 50.295 frt 93 kr.

Kiadás:

A tagok betételeiből visszafizetődött 5534 frt 34 kr, 193 esetben kölcsön 39.145 frt — kr, bilyegzett úrlapért 30 forint 20 kr, irodai személyzet díjába 92 frt — kr.

Pénztár maradvék egyenleg 5.493 frt 39 krajczár.

Összesen 50.295 frt 93 kr.

Szeptember havi forgalom tézen 95.097 frt 47 krajczárt.

Kolozsvárt, szept. 30-án 1879.

Benigni Sámuel, Mamicza János,

igazgató, pénztárnok.

Tömösváry Miklós, könyvvezető.

A közönség köréből. *)

Kerekes Sámuel és a törökök pénze.

A „Kelet” ez évi szeptember 30-iki számában „Több érdeklődő” ismét tüzel a „Maros-Vidék” szerkesztője, vagyis inkább annak felelős szerkesztője ellen.

„Kerekes Sámuel és a törökök pénze” című hangzatos czikkecskében öltögeti a magát megnevezni nem akaró rágalmainak fulánkjaival, holott, ha az az ominosus közel 400 frt későn kézbesítése csakugyan Kerekes Sámuel, „M. V.” szerkesztőségét terhelne, bátran alávakarinthatta volna.

*) E rovat alatti közleményekért csupán a saját felelősség irányában vállal felelősséget a Szerk.

na akármelyik „egy” a „Több érdeklődő” közül nevét a dehonestáltni kívánó közleménynek, mert meg lehet győződve, hogy visszavonultam volna a nyilvánosság elől.

Jól tudhatja bár „egy” a „Több érdeklődő” közül, hogy a „Maros-Vidék” szerkesztősége csak mint kimutatást közölte volt a közel 400 frtot s hogy azon összeg egy gyűjtőivel kapcsolatosan volt fölemlítve, melynek kezelésében a „Maros-Vidék” szerkesztőségének soha sem volt része, csak a boldog emlékeztető gyűjtő szívesességéből közölhet-e a koronkinti kimutatásokat, míg egy nem várt betegség és reákövetkezett haláleset, mind a gyűjtést félbeszakította, mind pedig megakadályozta azon körülményt, hogy „megbízatusunkhoz képest mi küldjük fel” az ivhez csatolt összeget.

A közbejött haláleset egy vagyonos és tekintélyes család nyugalmát rázta fel. A boldogult család hátrahagyott elintézni valót csak hónapok multával rendezhette a városunkról is eltávozott szomorú család s „tekintélyes kezekre” bízta az ügyek rendezését. A közel 400 frt ily úton gyűlt és ily módon lett kezeltetve, a nélkül, hogy a „Maros-Vidék” szerkesztősége kezelte, vagy fizette volna a gyűjtőre reávezetett összeget Teljes joggal állíthattam azért, hogy a közel 400 frtot nem „kezelttem”, s hogy a befizetésről szóló igazolványok „tekintélyes kezekben” vannak letéve, melyről a városi hatóság főnökének is volt alkalma meggyőződést szerezhetni.

Ime tisztelt olvasó közönsége az ügy rövidbe foglalt tényálladéka. A „Maros-Vidék” szerkesztőségét „Több érdeklődő” ország-világ előtt meg kívánta burcolni. Az egész támadás személyem ellen irányzott bosszu, némi régebben lejártatott polemia következtében. Ha ez nem így volna, jobban utána járt volna „Több érdeklődő”, famosus közleményei valódiságának kiszáglására, s nem kívánta volna a „Maros-Vidék” szerkesztőségét gyanúsítani.

Nevezze meg csak „egy” magát a „Több érdeklődő” közül s én hajlandó leszek nevekkel és adatokkal az egész körülményt előadni, de így egy boldogult férfiú kegyelesem emlékeztető nem akarom minden gyanúsító, rágalmazó névtelen ki tudja kiért a nyilvánosság eleibe hurocolni!

Maros-Vásárhelytől, 1879. okt. 3.

Kerekes Sámuel,

a Maros Vidék” szerkesztője.

Távirati tudósítás

a budapesti ártúzsde hivatalos árjegyzetéről október 7-rol.

Cikona	Faj	Ára 100 kg	
		tól	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági	13—	13 35
	tisza vidéki	13 20	13 55
	pestvidéki	13—	13 35
	fehérturmegei	13 15	13 50
Rozs	magyar	25	30
Árpa	takarmány	6 50	6 90
	malátá	7 30	10 50
Zab	magyar	6 05	6 20
Tengeri	bánsági	6 45	6 80
	másnemű	6 65	6 70
Repeze	káposzta	10 1/8	11 3/8
	bánsági	9 1/8	10 1/8
Köles	magyar	5 75	6—
	buza	14 55	14 65
	Szept.—Oktre szállítan.	13 45	13 55
	tavasza szállítandó	—	—
Szakvály (Usan)	rozsa	8 15	8 25
	káposzta Aug. Szept. szállít.	12 1/8	11 1/8
szesz (ny.)	bánsági Jul. Aug. szállít.	31—	31 1/2
	100 liter százalékként.	31—	31 1/2

RAMAZETTER JOLÁN

szerződött tag föllépte.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet

Kolozsvárt, szerdán, október 8. 1879.

8-ik szám.

DÓRA.

Szinmű 5 felvonásban. Irta: Sardon Victor. Fordította: Huszár Imre. Rendező: Szentgyörgyi István.

Helyárak mint rendesen.

Jegyek válthatók d. e. 9 órától déli 1 óráig d. u. 4 órától 6 óráig a nemzeti színháznál. Ugyanitt nyugta mellett színpadokra 1 fital előfizethettni.

Kezdet 7 órakor,

Vége 10-ed félkor.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Békésy Károly.

Mindig nagy választék lyoni fekete faile és tafotából, fekete pátens- és selyem-bársonyból, fekete és színes cachemirek- és divat-ruhákalmékból, Velour-ripsek, flanelék, ruha-parkétkból. Nyári és téli kendők, gyászalmék, selyem- és bársony-szalagokból. Különlegességek. selyem- és csipke-nyakkendőkből sat. sat.

HIRSCH TESTVÉREK

árúháza

Bécs, IV., Hauptstrasse 38 sz.

(2-3)

Mindig nagy választék bútor-kelmékből, hosz- és kerevet-szőnyegekből, francia behimzett hosz-shawlokból, Oxford, rumburgi szövetelek, színes és fehér csinvatból, sávoly- és damaszt-asztalneműből, havasi vászonból, Chiffon-, pikét-, flaneltakarókból sat. sat.

Mustragyűjtemények ingyen.

1879-ki évad.

Mustragyűjtemények ingyen.

Bécs egyik leggazdagabb kézművelőjének jogosan nevezhetni a Hirsch testvérek árúházát. A cég csak 1870. óta áll fenn s ez idő alatt oly kedveltségnek örvend, hogy kénytelen volt, megfelelő a nagy tódulásnak, Bécs minden városában fiókokat állítani fel.

Az üzlet ma oly fokon áll, melyet eddig még egyetlen hasonló üzlet sem ért el. Az óriás nagy kelendőség folytán képes a cég oly jutányos árak mellett adni ezikeit, hogy ma minden verseny nélkül áll és azon elv által „keves haszon, nagy árulás”, valamint mindig szolid eljárás és az által, hogy mindig csak legjobb minőségű árut barmulatos olcsó árak mellett tart készletben, tüntette ki magát, a mi egyenes összeköttetésénél fogva a belföldi gyárakkal, valamint egyenes közlekedésénél fogva Angliával és Franciaországgal vált lehetővé, hogy pompás divatos ruhakelméket képes méterenként 35 kron árulni.

Bécs legszolidabb és legszilárdabb beszerzési forrásaként tekinthető tehát. Az őszi és téli évadra a legújabb, 35 krtól fölfele menő divat-ruhakelmék, valamint földiszitók kelmék bársonyból, brokátból és selyemből, nyakkendő különlegességek a legdúsabb választékban vannak már rendezve a rak-tárban.

A cég férfi- és hölgy-fehérműt is nagyban és legnagyobb választékban készít, melyeket előállítás árban ad vásárlóinak, hogy vászon-, chiffon- és parkétban nagyobb forgalmat eszközöljön, mert csak ez által képes a cég azokat a legjutányosabban beszerezni és a legkisebb haszonnal eladni.

Lehetségesse teendő a t. vidéki vásárlóknak is, hogy hasonló olcsó árban rendelhessenek, az árúház kiviteli osztályt rendezett be, a hol a naponta kétszeri postánküldés a megrendelések legrövidebb idő alatti teljesítését teszi lehetővé s hogy az áruk postabér által ne dráguljanak, tíz forintos és magasabb értékű csomagok barmen-tesen és minden költség nélkül szállítatnak hasonló olcsó árban. A megrendelések szolid és pontos teljesítéséről kezeskedik a cég neve. Mustragyűjtemények és áru-lajstromok ingyen küldetnek meg és nem megfelelő ezikek minden nehézség nélkül becsérélhetnek vagy visszavételnek.

A cím egyenesen az

Exportabtheilung des Waarenhauses Brüder Hirsch, Bécs, IV., Hauptstrasse 38. számhoz intézendő.

Oroszlán- hajkenőcs
(bojtorjángyökér-rostokkal készíve)
göndöríti a haját
a nélkül, hogy égetni vagy begöngyölni kellene,
általában minden idegen segély nélkül,
tisztítja egyúttal a fejbőrt s megátalja a hajhullást.
A hatása egyenlő férfiaknál, nőknél és gyermekeknél.
Egy üvegtégely ára 1 frt., postán küldésnél a göngyért 10 krral több.
Főtelep, hova levélbeli megrendelések intézendők: (235) (8-12)
Winkelmayer J., Bécs, VI. Gumpendorferstrasse 159, vagy Stumpergasse 13.
Fióktelep Kolozsvárt: Székely Miklós gyógyszerésznél.

(348) (3-3)
Nevelőnő
jó családból származó, egy intézetben felnevelt és jó bizonyítványokkal ellátott fiatal nő, ki a magyar, francia és német nyelvben teljesen jártas, óhajtja 6-10 éves gyermekek mellé **nevelőnőnek** magát alkalmaztatni.
Ebbeli kérdések vasuti állomási főnök BEER JÁNOS urhoz Ladamosra intézendők.

Megrendelési felhívás
jelesebb folyóiratok 1880. évi folyamára
melyek **Kolozsvárt**
STEIN JÁNOS könyv- és zeneműke-
reskedése által
megszerezhetők.

„Illustrirte Chronik der Zeit“
Az „Illustrirte Chronik der Zeit“ mely az éppen most megjelent első füzetével kilenczedik évfolyamába lép, a legkedveltebb és legelterjedtebb családi lapok közé sorozható; olvasó közönsége mindegyre szaporodván a legnagyobb számban megjelenő lapokhoz tartozik. Ily nagy elterjedtségét nemcsak igazán olcsó ára, hanem folytonos törekvése által, válogatott tartalom mellett szépnél szebb illusztrációkat nyújthatni, vívta ki. Tapasztalt elismerés által serkentve e lap intézői továbbra is azon lesznek a legjelesebbel, a legszebbel és lehető legtöbbet szolgálhatni. Mint eddig, úgy ezután is a legkedveltebb írók fognak közreműködni, számos művészi illusztratio fogja a szöveget szemléltetni, valamint a mulattató és oktató tartalmára a legnagyobb gond és figyelem lesz fordítva. Tartalmazandja és ismerteti a haladásokat és legújabb jelenségeket az ipar gazdaság, háztartás valamint a természettudományok köréből.
Az „Illustrirte Chronik der Zeit“ 1880. évi folyamán megjelen 2 hetenként 26 füzetben, füzetenként 2 hasábos 20 oldal tartalommal.
Egy füzet ára csak 12 kr.
Minden előfizetőnek az év folyam lejártával jutalmul egy művészi kivitelű nagy olajnyomatú kép
„AZ ANYA KINCSE“
(KIESEL C. festménye, 45 centimeter széles, 54 centimeter magas) csekély 1 frt 60 kr. utánfizetés mellett adatik mely jutalom kép bolti ára különben 12 frt.
Stein János
könyv- és zeneműkereskedése Kolozsvárt.

Épen most jelent meg
és Kolozsvárt
Stein János
könyvkereskedésében kapható:
A székelyek Scythia-Hún
EREDETÜSÉGE
és az ellenvélemények.
Irta Dr. NAGY JÁNOS. Nagy 8-ad rét.
Ára 70 kr.

JÓKAI MÓR. Szabadság a hó alatt, vagy a zöld könyv. Történelmi regény. 4 kötetben. Ára 5 frt.
LERMONTOW. Korunk hőse. Regény. Ára 1 frt.
GELLÉRI MÓR. A nők munkaköre. Ára 1 frt.
MADÁCH IMRE. Az ember tragédiája. Drámai költemény. Ára 1 frt 50 kr.
JAMBOR PÁL. Egyházi beszédek. Új olcsó kiadás. Ára 80 kr.
FARKAS ANTAL. A magyar mondattan példákban. Ára 60 kr.
EÖTVÖS-ÉVKÖNYV. Az Eötvös-émlék és az Eötvös-naptár évfolyamainak becsesebb részével egybekötve. Ára 1 frt.
SZABÓ MIHÁLY. A házi nevelés alapelvei. Felsőbb leánytanodai és családi használatra. Ára 50 kr.

Stein János
magyar királyi egyetemi nyomd. könyv-
kereskedésében
Kolozsvárt
a magyar királyi egyetem
összes tudomány-karánál
használandó mindenféle
egyetemi tan- és segéd-
könyvek
jutányos áron kaphatók.
Könyvjegyzékek a tudományos irodalom minden szakából ingyen és barmentve.

Megjelent és Kolozsvárt
STEIN JÁNOS
m. kir. egyetemi nyomd.
könyvkereskedésében kapható:
A magyar királyság földrajza.
Ipariskolák és a népiskola felsőbb osztályai számára írta
Kiss Sándor
a kolozsvári polgári, ipar- és felsőbb kereskedelmi iskolákban a földrajz tanára.
Ára 40 kr.

SÁRGA KRISTÓF
fehérmű és vászon-raktára
KOLOZSVÁRT,
(bel-középutca, kisértő alatt.)
Kül- és belföldi nagy kereskedők és gyárosokkai egyenes összeköttetésénél fogva azon kellemes helyzetben vagyok n. érd. vevőimnek ke-
zesség mellett, legjutányosabb áron valódi árúkkal szolgálai.
Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:
Férfi fehér-íngék, chiffon, creton és madepolan szöveteiből, sima himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól, 3 frt 50 krig.
Férfi színes-íngék, angol oxford, creton és madepolan szöveteiből 100 különböző mintára, jó színtartó 70 krtól, 2 frt 60-ig.
Színes és fehér gyabjű alsó-íngék és nadrágok 70 krtól 5 frtig.
Férfi alsó-nadrágok (gatyák) mindenemű szabású, legjobb len és pamut vászonból 70 krtól, 2 frt 50-ig.
Férfi legújabb gallérok és kisértők 4 réttől legjobb chiffon szöveteiből párja 40 kr.
Férfi színes-szélű selyem, — len és pamut zsebkendőik szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól, 7 frtig.
Valódi len fehér-zsebkendőik 6 darab egy kötegben 1 frt 50 krtól 7 frtig. (887-8) (98-*)
Női-íngék len és pamut vászonból, sima himzet vagy redős, 1 frtől, 5 frtig.
Női hálók rekkik, 1 frtől, 5 frtig, főkötők len és chiffon vászonból 40 krtól 80-ig.
Női alsó-szoknyák és nadrágok 90 krtól, 7 frtig.
Női piquet rekkik, nadrágok és szoknyák, 1 frt 50 krtól 5 frtig.
Függöny necek, gyapjú és pamut takarók, paplanok, madráczok mely utóbbiakból különösen nagy raktárt tartok.
Legújabb szerkezettű **esóernyők**, 1 frt 40-től 15 frtig.
Fehér és színes **harisnyák**, gyapjú, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól, 1 frt 50-ig.
Legújabb **nyakkendőik**, posztó, szarvasbőr és glagé kesztyűk, nadrágtartók, harisnya-kötők, órasínorok sat, legjutányosabb árban.
Fehér és színes-asztalnemű, mindenféle len és pamut vászon szín-tartó creton, oxford és madepolan,
színes ingszövetek
1000 különböző mintára 16 krtól 52 krig., 100 különböző fajtájú chiffon, creton és madepolan **fehér ingszövetek** 80, 155 és 170 centiméter széles, 22 krtól 70 krig, sima, himzett és redős
len és pamut ingbetétek 25 krtól 3 frtig.
Len és chiffon himzett stráfok és betétek, kötő, varró, himzett-pamutok és ezernák, ujjon szűltöttek részére főkötők, télik és takarók sat.
Továbbá elvállalni kiházasítás, vagy magán szükségére kívánt felharmenűek pontos elkészítését; kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem van fordítva.
Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjahossza papir szeleten pontos mértéke beküldése mellett saját felelősségemre azonnal teljesítek, mely esetben árat és fajtáját meghatározni kérem.
Barmely megrendelés ha nem tökéletesen kielégítő az érte fizetett összeget vissza szolgálom, vagy másokkal kívánatra kicserélem.
Legfőbb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni és azt megtartani
alázatos szolgálja:
Sárga Kristóf.